

Az erdészeti kutatás legújabb aktualitásai

Az OEE Szombathelyi Helyi Csoportjának évnyitó rendezvénye

Az Országos Erdészeti Egyesület Szombathelyi Helyi Csoportja 2022. április 5-én tartotta meg évnyitó rendezvényét. A 2019. decemberi évről rendezvény óta – a koronavírus-járvány megfékezésére bevezetett korlátozások miatt – az első, zárt helyen megszervezett programra közel 50 fő jelentkezett a csoport tagjai közül. A rendezvényt a jogosult erdészeti szakszemélyzet részére szakmai rendezvényként akkreditáltattuk.

Az ülést *Bakó Csaba* H. Cs. elnök köszöntő szavai nyitották, aki üdvözölte a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézet Nemesítési Osztályának előadóit és a megjelent tagtársakat.

Beszédét azzal kezdte, hogy 2020-ban a pandémiás helyzet alakulása nem tette lehetővé rendezvények megtartását, azonban több örömteli esemény is történt az évben. Március 15-e alkalmából *Kronekker József* nyugalmazott vezérigazgató, a helyi csoport tagja Életfa Emlékplakett bronz fokozata kitüntetésben részesült.

Szeptember végén Mátrafüreden tartották az Agrárminisztérium és az Országos Erdészeti Egyesület közös rendezvényét, amelyen az OEE 2020. évi egyesületi elismeréseit is átadták. *Horváth Gábor*, a helyi csoport titkára Elismerő oklevelet vehetett át lelkiismeretes szakmai munkájáért és egyesületi szervező tevékenységéért.

2021-ben már több, személyes részvétellel megrendezett programot tarthatt az egyesület és a helyi csoport. A 2020-ban elhalasztott 151. Vándorgyűlésen a helyi csoport 39 fővel képviseltette magát. Október elején a Pannónia Erdészetalálkozón Zalában három fő képviselte a helyi csoportot. Október 12-én a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. és az OEE Győri Erdőgazdasági Helyi Cso-

portjának meghívására egynapos akkreditált szakmai tanulmányúton vettek részt 40 fővel a Jánossomorjai Erdészeti területén. Október 21-én a Zalaerdő Zrt. és a Nagykanizsai H. Cs. küldöttségét fogadták egy jó hangulatú tapasztalatcsere keretében az Őrségben. A zalai erdészek a Szombathelyi Erdészeti Zrt. által akkreditált szakmai rendezvényen több mint 50 fővel képviselték magukat. Október végén megtartották a hagyományos halottak napi megemlékezést.

November 12-én a Szombathelyi Helyi Csoport nagy érdeklődés közepette szervezte meg a *Folyamatos er-*

dőborítás a gyakorlatban rendezvényt hetedik alkalommal, a farkas-erdei állami és a szemenei magánerdőkben. Az akkreditált szakmai rendezvényen közel 60 fő vett részt. Elnök úr megköszönte a programok szervezésében részt vevő kollégák munkáját.

Ezután a helyi csoport megemlékezett az elmúlt két évben elhunyt tagtársairól.

A következőkben az idei év első felének programjait ismertette *Bakó Csaba*. Beszámolt a Nyugat-dunántúli régió egyeztető üléséről, amelyet a Zalaerdő Zrt. sohollári vadászházában tartottak.

Április 26-án a Zalaerdő Zrt. és a Nagykanizsai Helyi Csoport meghívására szakmai tapasztalatcsere indulnak a Kis-Balaton és a Nagykanizsai Erdészeti területére. Májusban rendezik meg a Pannónia Napok szlovén–osztárak–magyar erdészetalálkozót, amelyen a helyi csoport három fővel képviselheti magát. Ugyanebben a hónapban az OEE küldöttgyűlésére utaznak a Helyi Csoport küldöttei.

A május 18-19-én a Pilisi Parkerdő Zrt. által Gyarmatpusztán megrendező Év Erdésze verseny döntőjében a Szombathelyi Erdészeti Zrt. is képviseltette magát. Június 11-ére tervezik a hagyományos Családi Napi rendezvényt. Június 30-án és július 1-jén a Gödöllőn megrendezésre kerülő 152. Vándorgyűlésen is magas létszámmal fognak részt venni a Szombathelyi Helyi Csoport tagjai.

Végül megköszönte a tagtársaknak, hogy ezekben a járvány okozta nehéz

Bakó Csaba elnök és *Horváth Gábor* titkár

években is kitartottak és az Országos Erdészeti Egyesület Szombathelyi Helyi Csoportjának tagjai maradtak! A következőkben átadta a szót Horváth Gábor titkárnak, hogy számoljon be a Szombathelyi Helyi Csoport 2020–2021. évi gazdálkodásáról, a taglétszám alakulásáról, az idei év fontosabb egyesületi eseményeiről.

A titkár arról tájékoztatta a taggyűlést, hogy 2020-ban a rendezvények kényszerű elmaradása miatt az azévi, a 2019. évben el nem költött, továbbá a 2021. évi – a helyi csoport működésére kapott – összeget 2021 őszén a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.-hez szervezett tanulmányút, valamint a *Folyamatos erdőborítás a gyakorlatban* rendezvény költségeire fordították.

Horváth Gábor a helyi csoport taglétszámáról elmondta, hogy az elmúlt két év enyhe csökkenése ellenére a 160 fő feletti taglétszámmal a legnépesebb helyi csoportok közé tartozik a szombathelyi.

Végezetül a március 4-i régiós ülésen *Elmer Tamás* főtitkár által ismertett tervezett, kiemelt, központi egyesületi eseményekről adott tájékoztatást.

A sárvári központú SOE Erdészeti Tudományos Intézet kutatói – *dr. Borovics Attila* főigazgató vezetésével – már több alkalommal is tartottak előadást a Szombathelyi Helyi Csoport rendezvényein, legutóbb 2019-ben. Ezen alkalmakkor az erdészeti kutatás aktuális témái szerepelnek a napirenden. Az elnöki és titkári tájékoztató után Bakó Csaba felkérte *dr. Benke Attilát*, az Erdészeti Tudományos Intézet tudományos főmunkatársát, hogy mutassa be munkatársait és vezesse fel az előadásokat.

Dr. Cseke Klára „*A fák DNS ujjlenyomata, avagy mire jó a genetikai vizsgálat az erdészeti gyakorlatban?*” című előadása nyitotta a szakmai részt. A hallgatóság megtudhatta, hogy a helyhez kötött életmódú és a hosszú életciklusú fás szárú növények alkalmazkodóképességének kulcsa a kimagasló genetikai változatosság.

A genetikai vizsgálatokkal megállapítható a fajok genetikai sokfélesége, elkülöníthetők az egyes fajok, fajták, leszármazási vonalakat, az egyes fajok rokonsági kapcsolatát lehet tisztázni, a növekedési, alaki tulajdonságokat meghatározó géneket lehet vizsgálni.

Az előadás második felében a genetikai vizsgálatok gyakorlati felhasználhatóságáról kapott tájékoztatást a szakmai közönség. A nemesített fajták

A helyi csoport rendezvényén a SOE ERTI kutatói tartottak szakmai előadásokat (a képen: *dr. Benke Attila*)

klónjait lehet azonosítani, amely egyfajta fajtavédelmet jelent az adott fajta kifejlesztőinek. Igazságügyi szakértői munka keretében az illegális fakitermelések során eltulajdonított faanyag eredetét lehet megállapítani.

Az előadás végén a genetikai vizsgálatok előtt lévő kihívásokat ismertette. Az egyes szaporítóanyag tételek földrajzi eredetének azonosítása, a nagyléptékű illegális kitermelések esetén a kitermelt faanyag és a tuskó egyezőségének megtalálásához szükséges nagy mintaszám csökkentése, valamint a már feldolgozott fűrészárból DNS kinyeréséhez szükséges technikai fejlesztések.

Dr. Nagy László előadása „*Mi marad? Változások az erdőtakaró összetételében*” címmel az éghajlat jövőbeli kedvezőtlen változásának hatásait mutatta be a bükk és a kocsánytalan tölgy elterjedésére vonatkozóan.

Az előrejelzések szerint az éves középhőmérséklet 3–5°C-kal is nőni fog, a csapadék 7–18%-kal kevesebb lesz, a fagymentes napok száma csökken, a hőségnapok száma, az aszály gyakorisága, a csapadékmentes időszakok hossza nő, továbbá a csapadék eloszlása megváltozik. Ezek hatására az erdészeti klímának eltolódnak, a jelenlegi zonális erdők produkciója visszaesik, egészségi állapota leromlik, állékonysága csökken, az erdőkárrok gyakoribbá válnak.

A Nyugat-Dunántúl esetében a bükk és a kocsánytalan tölgy állományainak több mint fele súlyosan sérülékeny lesz, változatlan gazdálkodás mellett a kockázatok nőni fognak. Hogy ezek után miben bízhatunk? Nagy László szerint az előrejelzések bizonytalanságában, a fa-

fajok alkalmazkodóképességében és az alkalmazkodó erdőgazdálkodásban.

Végül *dr. Benke Attila* „*Úton az új tudományos eredményeken nyugvó, fenntartható tölgygazdálkodás felé*” címmel a tölgyek jövőbeli természetességének lehetőségeit vázolta fel. Egyelőre a kocsánytalan tölgy a második legnagyobb területarányú, de legfontosabb tölgyfajunk. Vas megyében körülbelül 21 000 hektáron tenyészik, amely a klímaváltozás következtében jelentősen csökkenhet.

A termőhely változására különböző válaszlehetőségek lehetségesek: például őshonos fajokat lehet alkalmazni (csertölgy, olasz tölgy), vagy a kocsánytalan tölgy szubmediterrán „kisfajait”, esetleg déli származású, „előalkalmazkodott” populációiból hozott szaporítóanyagot lehetne használni, legvégső esetben déli származású, nem honos tölgyfajok vonhatók természetbe (pl.: magyar tölgy).

Az előadás végén a biokémiai markerek, valamint a morfológiai és termőhelyi jellemzők közötti összefüggések keresésének eredményeit mutatta be, amelynek keretében Magyarország és hat balkáni ország 18 populációjának 180 egyedét vizsgálták.

A tagtársak részéről több érdekes kérdés is felmerült, amelyeket az előadók válaszoltak meg. Zárásként Bakó Csaba elnök megköszönte az Erdészeti Tudományos Intézet kutatóinak a színvonalas előadásokat, és buzdította a tagtársakat a 2022. évi rendezvényeken való részvételre.

Horváth Gábor titkár,

OEE Szombathelyi H. Cs.

Fotók: **Markó András,**

OEE Szombathelyi H. Cs.